

Scrooge

ET JULEEVENTYR

av Charles Dickens

Dramatisert av
Merete M. Stuedal og Lisa Smith Walaas

Musikk av Lisa Smith Walaas

Sceneoversikt

1. AKT

SCENE 1: MARLEYS BEGRAVELSE	4
MARLEYS REQUIEM	4
SCENE 2: PÅ TORGET	4
LA EVENTYRET BEGYNNE	4
SCENE 3: PÅ KONTORET	5
SCENE 4: DONASJONSFOLKENE	6
DONASJONEN	7
SCENE 5: FRED INVITERER TIL JULEFEST	8
SCENE 6: CRATCHIT BER OM LØNNSFORHØYELSE	11
SCENE 7: MARLEYS GJENFERD	15
FRA DØDENS RIKE	15
SCENE 8: FORTIDENS JULEÅND HENTER SCROOGE	19
FORTIDENS JUL	19
SCENE 9: PÅ BARNEHJEMMET	20
FANNYS SANG	23
SCENE 10: SCROOGE OG MARLEY JOBBER HOS FEEZWIG	24
SCENE 11: FEEZWIGS FEST	26
FEEZWIGS FEST	26
SCENE 12: PÅ BØRSEN	30
SÅ MYE FIKK JEG IGJEN	31
SCENE 13: BILLY GÅR FRA SCROOGE	33
SCENE 14: SISTE MØTE MED FANNY	37
NATTEN NÅR SIN SLUTT	39

2. AKT

SCENE 15: NÅTIDENS JULEÅND	41
SCENE 16: FRED OG EMILYS JULEFEST	43
GJETT HVA JEG ER	44
SCENE 17: HJEMME HOS CRATCHIT	49

KRANGELEN	51
LILLE TIMS SANG	52
SCENE 18: TIGGERNE PÅ GATA	53
KJÆRE VENN	54
NØD OG UVITENHET	56
SCENE 19: FREMTIDENS JULEÅND	57
SCENE 20: SCROOGE SIN BEGRAVELSE	59
SCROOGES REQUIEM	60
SCENE 21: SCROOGE GIR CRATCHIT LØNNSFORHØYELSE	61
SCENE 22: SCROOGE FEIRER JULEN	63
DONASJONEN (REPRISE)	63
LA EVENTYRET BEGYNNE (REPRISE)	65

Rolleliste (i den rekkefølgen de viser seg)

Elinora Scrooge

Prest

Begravelsesfølge

Donasjonsfolk

Fred

Emily

Cratchit

Belinda

Lille Tim

Jacob Marley

Fortidens Juleånd

Scrooge som barn

Fanny

Bestyreren

Barnehjemsbarn og foreldre

Feezwig

Feezwigs sønn

Scrooge som ungdom

Billy

Nåtidens Juleånd

Tiggere

Fremtidens Juleånd

Lille Tims venner

Scene 1: Marleys begravelse

(Med: Prest, begravelsesfølge og Scrooge)

FRA BAKERST PÅ SCENEN KOMMER ET BEGRAVELSESFØLGE BÆRENDE PÅ EN KISTE.

MARLEYS REQUIEM

Med: Prest og begravelsesfølge

EN I BEGRAVELSESFØLGE (synges):
I Faderens, og Sønnens og den Hellige Ånds navn.
Jacob Marley ligger her.

BEGRAVELSESFØLGE:
Amen, amen.

PREST (snakkes):
Vi er samlet her i dag for å hedre minnet etter Jacob Marley. Marley var en innesluttet mann uten særlig mange venner, men han var dypt respektert for sin gode håndtering av penger og teft for business. Her på jorden etterlater han seg sin kollega og eneste venn, Elinora Scrooge, som etter mange år med tett samarbeid vil lede bedriften videre på egenhånd. Hvil i fred, Jacob Marley.

EN I BEGRAVELSESFØLGE (synges):
Fra jord er du kommet, til jord skal du bli.

BEGRAVELSESFØLGE:
Amen.

BEGRAVELSEN ER OVER, OG SCROOGE STÅR IGJEN ALENE PÅ SCENEN. VI SER AT SCROOGE BLIR ELDRE, OG LYSET GÅR OPP SYV ÅR ETTER.

Scene 2: På torget

(Med: Folk på gata)

DET ER LILLE JULAFTEN, OG DET ER ET YRENDE FOLKELIV I GATEN. ET LITE KOR SYNGER JULESANGER AV FULL HALS, OG VI SER BARN SOM LEKER OG FOLK SOM HANDLER BÅDE JULEGAVER OG MAT. FATTIGE FOLK TIGGER OM PENGER. VI FØLGER FRED OG EMILY GJENNOM GATEN. DE ER I GODT HUMØR OG SPRER OM SEG MED JULESTEMNING.

LA EVENTYRET BEGYNNE

Med: Folk på gata

Tenk at det er i kveld det skjer
At snø og engler daler ned
I hvert et hus og hvert et hjem

Blir julestjerner tent

Forventningene bobler opp
Og blodet bruser i min kropp
I dag blir alt gjort klart til fest
La kjærlighetens tid begynne

Nå som julen står for døren
Vil vårt eventyr begynne
Små og store feirer sammen
Denne gledens tid

Pakke pakker, lage mat
Julenissen står parat
Lek med søster og med bror
Mens vi synger høyt i kor:

Glade jul
Hellige jul

Et år når snart sin slutt og da
Er venner alltids godt å ha
For de gir liv og mening til
Vårt juleeventyr

Gloria
In excelsis deo

Nå som julen står for døren
Vil vårt eventyr begynne
Små og store feirer sammen
Denne gledens tid

Åpne gaver, det er best
Husk at tanken teller mest
Julestressets beste kur?
Synge sanger i F-dur:

Du grønne, glitrende tre god dag

Nå som julen står for døren
Vil vårt eventyr begynne
Små og store feirer sammen
Denne gledens tid

Scene 3: På kontoret

(Med: Fred, Emily og Cratchit)

*PÅ SCROOGE SITT KONTOR. CRATCHIT SKAL EGENTLIG JOBBE, MEN BLIR
DISTRASERT AV FRED OG EMILY, SOM ER I GODT HUMØR.*

FRED:

Cratchit, min gode mann, hvordan har du tenkt å feire denne vidunderlige høytid? Jeg håper du har vett til å komme deg ut av min tantes deprimerende kontor?

CRATCHIT:

Joda.

FRED:

Emily og jeg feirer alltid julen så mye, så stort og så ofte vi kan.

FRED LER HJERTELIG OG KASTER SEG NED I BYSTEN TIL EMILY. RUNDT HALSEN HAR HUN EN SNOR MED PEPPERKAKER SOM FRED SPISER AV.

FRED:

Har du smakt på min kones pepperkaker? De er så deilige. Vil du ha en bit? Ja, ta en bit.

EMILY:

Ja, ta en bit. Kom så, ja, kom.

CRATCHIT:

Ok, da.

EMILY BØYER SEG NED MOT CRATCHIT, SOM SPISER MED LIV OG LYST. FRED, MED MISTELTEIN I HATTEN, BØYER SEG OVER EMILY.

FRED:

Oi! Se, der havnet hun rett under mistelteinen. Du vet hva det betyr? Få et kyss. Et lite et på kinnet.

EMILY KYSSER FRED PÅ KINNET. FRED BØYER SEG MOT CRATCHIT.

FRED (til Cratchit):

Og så et lite fra deg, siden du insisterer.

CRATCHIT KYSSER FRED PÅ KINNET, DE SKRÅLER OG LER.

Scene 4: Donasjonsfolkene

(Med: Donasjonsfolk og Scrooge)

TILBAKE PÅ TORGET. SCROOGE VANDRER GJENNOM BYEN PÅ VEI TIL KONTORET. DET BLIR DÅRLIG STEMNING I GATENE NÅR SCROOGE GÅR FORBI. EN GRUPPE DONASJONSFOLK HENVENDER SEG TIL SCROOGE.

EN AV DONASJONSFOLKENE:

Har De et øyeblikk?

SCROOGE:
Jeg er ikke interessert.

DONASJONSFOLKENE PRØVER Å STOPPE SCROOGE.

EN AV DONASJONSFOLKENE:
Det tar ikke lang tid.

SCROOGE:
Humbug!

EN AV DONASJONSFOLKENE:
Jeg merker at juleånden ikke har funnet deg riktig ennå.

SCROOGE (utålmodig):
Hva er det Dere vil?

DONASJONEN

Med: Donasjonsfolk og Scrooge

DONASJONSFOLK:
Vi har kommet hit med ønske om en gest
Noe som vil tjene folk flest

Vi kommer hit med sikte på
Å samle inn penger til de fattige små
Vi vil gi dem varme og mat
I vår ellers så brutale stat

Noen har jo penger nok
Til å dele med andre uten å få sjokk
Man velger ikke hvor man er født
Så vi må hjelpe, vi er simpelthen nødt

SCROOGE:
Har vi ikke fattighus og fengsler i vår by?
Sjenerende og plagsom tigging burde staten vår forby
Jeg betaler skatten min, og gjør min borgerplikt
Så forsvin nå herifra, og det litt kvikt

DONASJONSFOLK:
Ja, fengslene, de fylles opp
De fattiges hus er livets siste stopp
De trenger støtte og litt hjelp
Hva vil De gi som din donasjon?

SCROOGE:
Donasjon?

DONASJONSFOLK (snakkes):
Ja, De må gjerne forbli anonym, hvis det er det De ønsker.

SCROOGE (synges):

La meg nå få gjøre dette klinkende klart
Å gi bort penger til fattigfolk er slettes ikke smart
De overbefolker byen, slik var det ikke før
Så da er det kanskje bedre at de heller dør?

DONASJONSFOLKA:

De kan da'kke mene det?

SCROOGE:

Å, joda, jeg mener det

DONASJONSFOLK:

Men alle fortjener et verdig liv!?

SCROOGE:

Alt det jeg har
Er akkumulert
Av snedig taktikk
Som er godt kalkulert
En fattigmanns skjebne
Er hans egen skyld

DONASJONSFOLK:

Men, fengslene
De fylles opp
De fattiges hus
Er livets siste stopp

SCROOGE:

Så la meg nå få være i fred

DONASJONSFOLK:

Men kan De'kke se i nåde ned?
Hvor finnes din medmenneskelighet?
Som kan redde de fattiges liv

SCROOGE:

Hør nå mitt siste ord som er
Humbug! Og nei er nei

*SCROOGE JAGER BORT DONASJONSFOLKENE OG GÅR INN PÅ KONTORET
SITT.*

Scene 5: Fred inviterer til julefest

(Med: Scrooge, Fred, Emily og Cratchit)

*PÅ KONTORET STÅR FRED OG EMILY OG TULLER MED CRATCHIT.
CRATCHIT BEGYNNER Å ARBEIDE IDET SCROOGE KOMMER INN.*

FRED:

God jul, tante Scrooge.

EMILY:

God jul, Elinora.

FRED:
Flott med julestemning, eller hva?

SCROOGE SVARER IKKE.

FRED:
Hvordan går det med forretningene? Det virker som du klarer deg fint uten... Hva var det han het igjen? Han du jobbet med før.

SCROOGE SVARER IKKE.

FRED:
Du vet hvem jeg mener. Han som døde for noen år tilbake. Hva het han? Marong? Nei, Kurong. Krong, Brog, Grobb, Lobb, nei Mmmm, jeg føler at det er noe sånn M-Y, MMMYYY.

EMILY:
Ma. MMM. Masu. Myny.

FRED:
LOBBY!

CRATCHIT:
Jeg tror dere mener Marley.

FRED:
Jacob Marley! Stemmer det. Hvor lenge er det siden han døde?

CRATCHIT:
Det er syv år siden i dag.

FRED:
Syv år, ja. Men du klarer deg like godt uten.

EMILY:
Fred!

FRED:
Jeg mener at forretningene går bra, selv uten Marengs.

CRATCHIT.
Marley.

FRED:
Marley. Jeg mente ikke å si at du er glad for at han er død.

EMILY:
Skulle ikke du spørre Elinora om noe?

FRED:

Jo, det stemmer! Vil du smake på Emilys pepperkaker?

EMILY (til Fred):

Nei, slutt.

FRED:

Kom igjen, smak da. Smak
på en deilig pepperkak...!

*FRED PRØVER Å FÅ SCROOGE TIL Å SMAKE PÅ PEPPERKAKENE SOM
HENGER RUNDT HALSEN TIL EMILY, MEN FÅR INGEN ANNEN RESPONS ENN
ET SURT BLIKK.*

EMILY:

Fred, la være.

ROMMET FYLLES AV EN PINLIG STILLHET. SCROOGE ARBEIDER VIDERE.

EMILY:

Fred og jeg vil gjerne invitere deg på julemiddag i morgen
kveld.

FRED:

Vi har hele kvelden planlagt, og den er fylt med himmelsk mat,
vidunderlige kaker, fasjonable selskapsleker og...

SCROOGE (avbryter):

Humbug!

FRED:

Jeg vet at du ikke er glad i julen, men jeg ville satt veldig
pris på det. Vi er jo tross alt familie.

SCROOGE:

Familie eller ikke familie. Julen er det samme som å tape
penger. Den er en unnskylding for folk til å bruke mer enn de
har på ting som ingen har bruk for. For ikke å snakke om tapt
arbeidstid.

FRED:

Det trenger ikke å koste deg en shilling. Det eneste du må
gjøre er å møte opp.

SCROOGE:

Nei.

FRED:

Hvorfor ikke?

SCROOGE SVARER IKKE.

FRED:

Har du noe bedre å gjøre? Kan du ikke komme, for min skyld?

SCROOGE:

Jeg sa, nei!

FRED:

For Fanny sin skyld.

SCROOGE:

Ikke snakk til meg om Fanny.

FRED BLIR TYDELIG SKUFFET.

EMILY (til Cratchit):

Hva med deg? Har du planer for julaften?

CRATCHIT TØR IKKE Å SVARE.

EMILY:

Du får komme innom en tur når du har tid. (Hvisker, så ikke Scrooge skal høre det.) Denne er til Lille Tim.

EMILY GIR CRATCHIT EN JULEKULE. CRATCHIT GIR ET TAKKNEMLIG NIKK MOT EMILY OG FRED. SCROOGE TAR ET RASKT BLIKK PÅ JULEKULEN, OG DET ER TYDELIG AT DEN BRINGER FREM GAMLE MINNER. SCROOGE RISTER DET AV SEG OG FORTSETTER Å ARBEIDE.

EMILY:

Farvel, Scrooge. Hvis du skulle ombestemme deg, er du alltid velkommen.

SCROOGE SVARER IKKE. FRED OG EMILY GÅR UT.

Scene 6: Cratchit ber om lønnsforhøyelse

(Med: Scrooge, Cratchit, Belinda og Lille Tim)

CRATCHIT:

Har du et øyeblikk?

SCROOGE:

Hvor har du lagt posten?

CRATCHIT GIR EN BUNKE MED BREV TIL SCROOGE. SCROOGE SETTER SEG NED OG BEGYNNER Å ARBEIDE.

SCROOGE (sorterer post):

Der, ja. Skal vi se. Regning, regning, regning.

CRATCHIT:

Unnskyld, det er ikke meningen å forstyrre deg. Det er en liten sak jeg gjerne vil snakke med deg om...

SCROOGE (mens hun arbeider):

Ja, kom med det.

CRATCHIT:

Jeg trenger en lønnsforhøyelse.

SCROOGE:

Hva?

CRATCHIT:

Jeg tenkte kanskje det var på tide, ikke mye, bare litt. Kanskje ikke noe mer enn en shilling i timen, eller dagen, eller uka?

SCROOGE FORTSETTER Å ARBEIDE.

CRATCHIT:

Jeg har jobbet her i flere år, og da er det vanlig å få litt mer i lønn.

SCROOGE:

Humbug!

CRATCHIT:

Det er ikke til meg. Det er til min sønn, Lille Tim. Han er syk.

SCROOGE GIR EN BUNKE MED BREV TIL CRATCHIT.

SCROOGE:

Sørg for at disse går med posten i dag.

CRATCHIT:

Ja, selvsagt. Også var det den lønnsforhøyelsen...

SCROOGE:

Nei!

CRATCHIT:

Er det meg? Er det noe jeg ikke gjør bra nok? Jeg kan godt jobbe mer, være mer effektiv, jobbe doble vakter, eller hva som helst.

SCROOGE:

Det er ikke deg.

CRATCHIT:

Det er godt å høre, for, som sagt, Lille Tim er syk, så tiden vår er dyrebar.

SCROOGE:

Tiden er dyrebar? Det er den for meg også. Jeg driver ikke veldedighet. Eller synes du jeg skal dele ut penger til alle som spør?

CRATCHIT:

Nei, jeg skjønner at du ikke kan gjøre det, men jeg tenkte, siden det er jul, at du kunne avse en ekstra shilling eller to.

SCROOGE:

Tror du julen har noen betydning for meg? Jeg har en bedrift som skal drives, og du har en jobb som må gjøres. Hvis du ikke vil ha jobben, så kan du alltid pakke sakene dine og finne deg et annet sted å være. Det finnes nok av mennesker som vil ha jobben din.

CRATCHIT:

Jeg vet det. Jeg er veldig takknemlig for at jeg får jobbe her, og jeg vil gjerne jobbe her, men jeg har en familie å ta meg av. Belinda og jeg gjør alt vi kan for å få Lille Tim inn på sykehuset, og hvis du hjelper oss kan det bety forskjell på liv eller død.

SCROOGE SVARER IKKE.

CRATCHIT:

Så?

SCROOGE:

Nei.

CRATCHIT:

Men...

SCROOGE:

Jeg sa nei! Se nå å få sendt disse før posten stenger.

CRATCHIT:

Selvsagt. God jul.

SCROOGE:

Hva?

CRATCHIT:

God kveld.

CRATCHIT GÅR UT. BELINDA OG LILLE TIM VENTER SPENT UTENFOR KONTORET TIL SCROOGE.

BELINDA:

Nå, hva sa hun?

CRATCHIT RISTER PÅ HODET.

BELINDA:

Sa hun nei? La meg prate med henne.

BELINDA GÅR MOT SCROOGE SITT KONTOR, MEN CRATCHIT STOPPER HENNE.

CRATCHIT:

Nei, er du gal? Hun kommer til å bli rasende.

BELINDA:

Hun blir rasende? Jeg er rasende!

CRATCHIT:

Hun gir meg sparken, og da har vi ingenting. Kan vi ikke prøve å ha det hyggelig? Kappløp?

LILLE TIM:

JA! Kappløp, kappløp!

BELINDA:

Første mann!

LILLE TIM, CRATCHIT OG BELINDA (i kor):

En, to, tre!

DE TRE HINKER OM KAPP. LILLE TIM HAR KRYKKER OG VINNER DERFOR OVERLEGENT. CRATCHIT TAR FREM JULEKULEN HAN FIKK AV EMILY OG GIR DEN TIL LILLE TIM.

CRATCHIT:

Se her, en liten premie fra Fred og Emily.

LILLE TIM:

Til meg?

CRATCHIT:

Ja.

BELINDA:

Og da sier vi...

LILLE TIM:

Tusen takk. Kan vi henge den i toppen av juletreet?

CRATCHIT:
Det kan vi.

CRATCHIT TAR LILLE TIM PÅ RYGGEN. DE GÅR HJEM.

Scene 7: Marleys gjenferd

(Med: Scrooge og Marley)

SCROOGE SITTE ALENE PÅ KONTORET. DET BLIR MØRKT, LYSENE FLIMRER OG DØRENE SLÅR. ET STERKT VINDPUST SUSER INN OVER KONTORET. SCROOGE SER SEG FORSKREKKET RUNDT.

MARLEY:
Scrooge.

SCROOGE:
Er det noen der?

SCROOGE SER SEG RUNDT, MEN DET ER INGEN DER. HUN RISTER DET AV SEG.

MARLEY:
Scrooge.

SCROOGE SKVETTER.

SCROOGE:
Hallo?

NOEN BJELLER RINGER SVAKT, OG SCROOGE BEGYNNER Å BLI NERVØS. BJELLENE RINGER STERKERE OG STERKERE.

FRA DØDENS RIKE

Med: Marley og Scrooge

MARLEY:
Elinora Scrooge

SCROOGE (snakkes):
Hvem der? Hallo? Er det noen der?

MARLEY (synges):
Elinora Scrooge
Fra dødens rike hilser jeg deg

SCROOGE (snakkes):
Fra dødens rike? Hvor er De? Hvem er De? Eller, hva er De?

MARLEY (synges):
Elinora Scrooge

Elinora Scrooge

MARLEY:
Kjenner du ikke igjen
Din kompanjong og gode venn
Fra de døde er jeg kommet
Med budskap om

SCROOGE:
Hva, hvor og hvem?
Min gode venn?

At når ditt liv en dag tar slutt Tar livet slutt?
Og du har jobbet jevnt og trutt Hva er det her?
Vil du straks bli stilt til ansvar
For dine valg

SCROOGE (snakkes):
Nei, dette er for dumt. Tenke seg til å snakke med seg
selv på den måten.

MARLEY (synges):
Elinora Scrooge
Det er meg
Jacob Marley

SCROOGE:
Nei, dette er helt klart en drøm.

*MARLEY KOMMER INN. HAN HAR LANGE JERNLENKER FESTET TIL
KROPPEN.*

MARLEY:
Scrooge! Er det slik du hilser din gamle kollega?

SCROOGE:
Men du er jo død!

MARLEY:
Stemmer.

SCROOGE BEGYNNER Å ARBEIDE.

MARLEY:
Scrooge!

SCROOGE:
Du er død!

MARLEY:
Ja.

SCROOGE:
Jeg så det med mine egne øyne. Jeg var jo i begravelsen! Det
kan ikke være deg.

SCROOGE HOLDER SEG FOR ØYNENE.

MARLEY:

Se på meg, Scrooge.

SCROOGE RISTER PÅ HODET.

MARLEY:

Se på meg!

SCROOGE KIKKER FORSIKTIG OPP.

SCROOGE:

Ja, jeg ser deg, og det er det som skremmer meg.

MARLEY:

Ser du hva jeg bærer? Disse lenkene ble smidd til meg mens jeg levde. For hver gang jeg gjorde noe galt ble et nytt ledd av lenken laget. Jeg tenkte bare på penger og på meg selv, og nå betaler jeg prisen. Jeg må bære disse lenkene med meg i evig tid, og Scrooge, du skal ikke tro at dine lenker er kortere enn mine.

SCROOGE:

Mine lenker?

MARLEY:

Det er enkel matematikk.

SCROOGE:

Hva snakker du om?

MARLEY:

Du skal også dø en dag. Har du lyst til å ende opp som meg?

SCROOGE:

Men du var da ingen dårlig mann? Du var rettferdig og god med penger. Som meg.

MARLEY:

Scrooge! Ikke lur deg selv! Jeg var grådig, grisk og gjerrig. Av prinsipp ga jeg aldri fra meg en shilling. Det er disse valgene som har gjort at jeg er i det helvete jeg er i. Hver natt skriker døde sjeler sin nød i harmoni med dem de ikke hjalp. Når livet er over, er det for sent. Det er nå du kan gjøre noe med det.

FRA DØDENS RIKE (fortsetter)

MARLEY:

Ikke la det gå med deg

SCROOGE:

Hva da med meg?

Slik det gikk med stakkars meg Hva skjer med deg?
Jeg er dømt til evig liv
I dette helvete

Ta mitt råd, og følg det godt Hva er ditt råd?
Du må betale mer enn nok Betale hva?
For å bøte dine valg
Og griske gjerninger

Hør mitt ord Hva er
Din skjebnes kor Det her?

En evighet En evighet
I elendighet I elendighet?

Det er ingen Det er løgn
Vei ut Kom deg ut

Hør mitt ord Kan det
Din skjebnes kor Være sant?

Din skjebne smis nå Min skjebne smis nå
Ring for ring Ring for ring?

SCROOGE:

Ok, takk for at du kom, jeg skal skjerpe meg.

MARLEY:

Da jeg døde for syv år siden var dine lenker like lange som mine er nå, og de har nok vokst mye siden den gang.

SCROOGE:

Jeg skjønner ikke. Jeg har ikke gjort noe galt.

MARLEY:

Alt du bryr deg om er penger, Elinora. Sånn var jeg og. Alt i livet handlet om gevinst og profitt, når det egentlig burde handlet om menneskene rundt meg. Og slik er det for deg også. Har jeg rett?

SCROOGE:

Dette er en drøm. Det er bare en drøm.

MARLEY:

Dette er ikke en drøm. I natt vil du bli oppsøkt av tre juleånder. Den første kommer når klokken slår ett, den andre kommer når klokken slår to, den tredje kommer når klokken slår tre. Se på meg, Scrooge, dette kan bli deg.

IDET MARLEY FORSVINNER, BLÅSER ET VINDPUST OVER SCENEN, OG SCROOGE ER IGJEN ALENE PÅ KONTORET SITT. HUN PRØVER Å DISTRAHERE SEG SELV FRA DET SOM NETTOPP HAR SKJEDD.

Scene 8: Fortidens Juleånd henter Scrooge

(Med: Fortidens Juleånd og Scrooge)

KLOKKEN SLÅR ETT. FORTIDENS JULEÅND KOMMER INN.

SCROOGE:

Hallo? Marley?

FORTIDENS JULEÅND:

Jeg er Fortidens Juleånd.

SCROOGE:

Et spøkelse?

FORTIDENS JULEÅND:

Det kan du godt si.

SCROOGE:

Du ser ikke ut som et spøkelse.

FORTIDENS JULEÅND:

Takk.

SCROOGE:

Kommer du fra fortiden?

FORTIDENS JULEÅND:

Ja, jeg kommer fra fortiden *din*.

SCROOGE:

Hvorfor har du kommet hit?

FORTIDENS JULEÅND:

For å hjelpe deg.

SCROOGE:

Skal du hjelpe meg? Med hva da?

FORTIDENS JUL

Med: Fortidens Juleånd

Nå skal vi dra til din glemte barndom
Se hvem du var, hvordan du har blitt
Den som du er i dag

Da du var ung var du nok en annen

Ikke så tung og så trist i ditt blikk
Se nå hva som har hendt

Så la oss dra i natt
Til fortidens minner
Som du har forlatt
I ditt sinn
La de synke inn
Og forme ditt videre liv

Er det for sent? Det vil vi snart få vite
Reisen er ment for å vise vei
Til et sannere jeg

Så la oss dra i natt
Til fortidens minner
Som du har forlatt
I ditt sinn
La de synke inn
Og forme ditt videre liv

Ta min hånd
Når vi drar til det sted du har gjemt og glemt
I natt vil din skjebne bli bestemt

Så la oss dra i natt
Til fortidens minner
Som du har forlatt
I ditt sinn
La de trekke inn
Og forme ditt videre liv

Scene 9: På barnehjemmet

(Med: Scrooge, Fortidens Juleånd, Scrooge som barn, Fanny, bestyreren og barnehjemsbarn)

*NOEN BARN LEKER MENS ANDRE PAKKER SAKENE SINE OG GJØR SEG KLAR
TIL Å BLI HENTET HJEM TIL JUL.*

SCROOGE:

Hva er dette, hvor er jeg? Det er noe kjent med dette stedet.
(Oppdager seg selv som liten.) Se der, det er jo meg! Hva er
dette for et sted?

FORTIDENS JULEÅND:

Din barndom, sa jeg jo.

SCROOGE:

Det er på barnehjemmet. Det var her jeg bodde som liten. Se!
Der er jeg, og det er Fanny!

FORTIDENS JULEÅND:
Så du husker Fanny?

SCROOGE:
Selvfølgelig husker jeg Fanny.

FORTIDEN JULEÅND:
Er du sikker på det?

SCROOGE:
Ja, jeg er sikker på det. Man glemmer da ikke sin egen søster.

FORTIDENS JULEÅND:
På meg virker det som du har glemt mye av det som hører fortiden din til. Se på dette.

*DE SISTE BARNNA PÅ BARNEHJEMMET BLIR HENTET AV FORELDRENE SINE.
SCROOGE OG FANNY STÅR KLARE TIL Å BLI HENTET.*

SCROOGE SOM BARN:
Har du pakket ned julekulene?

FANNY:
Ja, de ligger i kofferten.

SCROOGE SOM BARN:
Jeg lagde den siste i går kveld. Den røde. Så du den røde julekula? Den skal henge i toppen av treet. Er du helt sikker på at du har pakket den?

FANNY:
Ja, jeg har pakket den. (Åpner kofferten og viser Scrooge kula.) Se her!

BESTYREREN:
Fanny, er du klar til å dra?

FANNY:
Ja, vi er klare begge to.

BESTYREREN:
Dere vet hvordan det er.

FANNY:
Men hun er jo gammel nok til å jobbe nå.

SCROOGE SOM BARN:
Og jeg har laget denne til far (viser frem julekula).

BESTYREREN:

Jeg er veldig lei for det, men det er bare du som får dra, Fanny.

SCROOGE SOM BARN:

Men jeg er jo gammel nok.

BESTYREREN:

Ikke vær vanskelig. Kom nå, så drar vi.

FANNY:

Nei, jeg vil ikke. Ikke uten Elinora.

BESTYREREN:

Jeg vet at dette ikke er lett, men det er det samme som forrige jul, og julen før det, og julen før det. Vi kommer til å få det hyggelig her også, ikke sant, Elinora?

SCROOGE SOM BARN SVARER IKKE.

BESTYREREN:

Si farvel til søsteren din, så tar jeg denne imens.

BESTYREREN TAR MED SEG KOFFERTEN TIL FANNY. SCROOGE SOM BARN OG FANNY BLIR STÅENDE IGJEN ALENE.

FANNY:

Ikke vær lei deg, Elinora. Julen er snart over.

SCROOGE SOM BARN:

Hvor lenge skal du være borte?

FANNY:

Jeg kommer tilbake så fort far lar meg dra.

SCROOGE SOM BARN:

Hvor lenge er det til?

FANNY:

Jeg vet ikke helt. Kanskje et par uker.

SCROOGE SOM BARN:

Et par uker? Det er altfor lenge. Vær så snill, ikke dra!

FANNY:

Jeg har en overraskelse til deg.

SCROOGE SOM BARN OG SCROOGE (i kor):

Til meg?

FANNY:

Jeg har laget en sang til deg. Til oss. Vil du høre den?

SCROOGE OG SCROOGE SOM BARN NIKKER.

FANNYS SANG

Med: Fanny, Scrooge som barn og Scrooge

FANNY:

Hvis julen er litt vanskelig

Og du vil ha det fredelig

Lukk øyet og syng på min sang som er laget til deg

FANNY, SCROOGE SOM BARN OG SCROOGE:

La la la la la la

FANNY:

Når lengselen tar overhånd

Husk på familiens sterke bånd

Mitt hjerte vil alltid forbli her hos den jeg har kjær

FANNY, SCROOGE SOM BARN OG SCROOGE:

La la la la la

BESTYREREN KOMMER INN.

BESTYRER:

Fanny, er du klar til å dra?

FANNY:

Ja, jeg kommer.

SCROOGE SOM BARN:

Nei! Fanny. Vær så snill, ikke dra. Ikke la meg være igjen her alene.

FANNY:

Jeg har ikke noe valg, Elinora. Du vet at jeg ikke har lyst.

Jeg vil mye heller være her sammen med deg.

SCROOGE SOM BARN:

Så gjør det da. Bli igjen her med meg.

SCROOGE SOM BARN KLAMRER SEG FAST TIL FANNY.

BESTYREREN:

Fanny, nå må vi gå.

FANNY VRIR SEG LØS OG GÅR UT.

SCROOGE (til juleånden):

Jeg er glad jeg aldri trenger å feire jul. Den fører bare med seg elendighet. Folk sløser med penger, mens andre må sitte alene uten så mye som en shilling, eller noen å dele den med. Alt man kan gjøre er å se på hva alle andre har, og la seg fylle av forakt og misunnelse. Jeg skal si deg en ting: Det finnes ikke noe verre på denne jord, enn et liv dømt til fattigdom.

FORTIDENS JULEÅND:

Det kan jeg si meg enig i, men du har også feiret julen med glede en gang.

Scene 10: Scrooge og Marley jobber hos Feezwig

(Med: Scrooge, Fortidens juleånd, Scrooge som ungdom, Marley og Feezwig)

SCROOGE SOM UNGDOM OG MARLEY JOBBER PÅ LAGERET TIL FEEZWIG.

FORTIDENS JULEÅND:

Ser du hvem det er?

SCROOGE:

Det er Jacob Marley og meg.

FORTIDENS JULEÅND:

Du har blitt eldre nå. Ung og lovende, er det ikke det man sier?

SCROOGE SOM UNGDOM:

Tror du vi noen gang kommer til å eie noe så stort som dette?

MARLEY:

Det er vel bare å vente til gamlingen dør, så kan vi overta hele bedriften.

SCROOGE SOM UNGDOM (tuller):

Ja, ikke sant. Også kunne vi tjent oss styrtrike og levd som kongelige.

MARLEY:

Tror du at jeg tuller?

SCROOGE SOM UNGDOM (usikker):

Nei.

MARLEY:

Jeg sparer hver eneste shilling jeg får i lønn av Fru Feezwig.

SCROOGE SOM UNGDOM:
Hver eneste shilling?

MARLEY:
Ja, hver eneste shilling. Gjør ikke du?

SCROOGE SOM UNGDOM BLIR SKAMFULL OG SVARER IKKE.

MARLEY:
Hva slags fremtid ser du for deg?

SCROOGE SOM UNGDOM:
Jeg vet ikke. Jeg har ikke tenkt på det.

MARLEY:
Da er det på tide at du begynner å tenke. Skal du jobbe her resten av livet?

SCROOGE SOM UNGDOM:
Ja, hvorfor ikke?

MARLEY:
Jobbe med å feie?

SCROOGE SOM UNGDOM:
Ja.

MARLEY (sarkastisk):
Ja, ja, lykke til med det..

SCROOGE SOM UNGDOM:
Er det noe galt i å feie? Fru Feezwig betaler godt, og det er veldig hyggelig å jobbe her.

MARLEY:
Har du ingen ambisjoner om å tjene mer penger? Om å eie noe selv? Være din egen sjef?

SCROOGE SOM UNGDOM:
Jo, kanskje.

MARLEY:
Vi kan starte vår egen bedrift sammen. Det kan bli like hyggelig som å jobbe her, men da er det vi som bestemmer og vi som får pengene.

SCROOGE SOM UNGDOM (ettertenksom):
Hvor mye tror du denne butikken er verdt?

FEEZWIG KOMMER INN.

MARLEY (til Scrooge som ungdom):
Mye.

FEEZWIG:
God ettermiddag, kamerater.

MARLEY OG SCROOGE SOM UNGDOM:
God ettermiddag, Fru Feezwig.

FEEZWIG:
Butikken har aldri vært renere, det skal dere ha for begge to.
Se her er en liten julebonus.

FEEZWIG GIR EN SHILLING TIL HVER AV DEM.

SCROOGE SOM UNGDOM:
Tusen takk!

FEEZWIG:
Se til å bli ferdig, julefeiringen begynner om nøyaktig to minutter.

FEEZWIG GÅR UT. SCROOGE SOM UNGDOM OG MARLEY STÅR IGJEN MED HVER SIN SHILLING.

MARLEY:
Hva sier du, Scrooge?
Spar på hver shilling du får fra hvert skift,
og til slutt kan vi starte vår egen bedrift.

SCROOGE SOM UNGDOM:
Spar på hver eneste shilling du får,
Så unngås et liv i fattige kår.

SCROOGE SOM UNGDOM PUTTER SHILLINGEN I LOMMEN.

MARLEY:
Kom nå, festen begynner.

Scene 11: Feezwigs fest

(Med: Scrooge, Fortidens juleånd, Scrooge som ungdom, Marley, Feezwigs sønn, Fru Feezwig og gjester)

FEEZWIGS FEST

Med: Feezwig og gjester

GJESTER:
Fru Feezwig, hun samler oss alle til fest
Det er jul, og vi feirer det vi liker best
Vi gleder oss over den gavmilde gest

Hver en kjøpmann og svenn, kollega og venn
Er alle her som hedersgjest

Hvert et år jobber vi
Syv til ti, men er like blid
Nå gjør hun stas på hver arbeidshest
Pynt deg opp til vår julefest

For vinduet daler det glitter og snø
Og i toppen av treet, en kule så rød
Og ribba har svor, du kan se den er sprø
Her er fatene fylt, bestikket forgylt
Og stemningen her er fortrylt

FEEZWIG:

Hvert et år jobber de
Mas og jag, frem til klokka ti
Nå skal de få det de liker best
Kom, bli med på min julefest

GJESTER:

Se bordet det bugner av nydelig mat
Røkt, stekt og dampet servert på et fat
Poteter og surkål, en lekker salat
Med cherrytomat, en dæsj aromat
Ja, slutt nå å prat, hold gaffelen parat

Pølsebiter, pinnekjøtt,
Surkål, svisker, en hasselnøtt
Og til slutt noe deilig søtt

Fru Feezwig, hun samler oss alle til fest
Det er jul, og vi feirer det vi liker best
Vi gleder oss over den gavmilde gest
Og nå synger vi julaften inn
God jul, god jul, god jul, god jul

FEEZWIG:

Kjære ansatte! Kjære venner! Vi skal danse og synge mer, men jeg er nødt til å si noen ord. Mitt hjerte fylles av glede og øynene med tårer når jeg ser dere samlet her. Denne bedriften er ikke verdt særlig mye uten dere. Å ha penger er ikke på langt nær så viktig som all den kjærligheten som finnes i dette rommet, og mest av alt i mitt..

FEEZWIG BLIR SÅ RØRT AT HUN BEGYNNER Å GRÅTE.

FEEZWIGS SØNN:

Nå begynner hun igjen. Kom igjen, mamma, du kan klare det!

FEEZWIGS SØNN DRAR I GANG HEIAROPENE.

FEEZWIGS SØNN:
Feezwig, Fezzwig...

ALLE PÅ FESTEN:
Feezwig, Feezwig, Feezwig!

FEEZWIG:
Ja, ja, jeg skal klare det. Hvor var jeg? Jo! Det er
kjærlighet i rommet, og det er kjærlighet for denne bedriften.
Kjærlighet for det vi har skapt sammen og kjærlighet for
hverandre. Jeg er evig takknemlig for den innsatsen og gleden
dere viser i deres arbeid. (På gråten) og jeg vil bare si
takk! Takk til alle dere som... som... som alltid...
stiller... opp... for...(begynner å gråte).

FEEZWIGS SØNN:
Vi skjønner ikke hva du mener, mamma!

FEEZWIG:
Jeg mener jul. Jeg mener dere og jul. Vi er kommet til den
tiden på året hvor vi skal være sammen, og jeg... jeg er så
glad...

*FEEZWIG BLIR IGJEN RØRT TIL TÅRER. FEEZWIGS SØNN KOMMER FOR Å
HJELPE HENNE GJENNOM TALEN.*

FEEZWIGS SØNN:
Det min kjære mor prøver å si, er at dere er mer enn bare
ansatte her hos oss. Dere er våre venner, vår familie. Selv om
vi gir dere penger for arbeidet deres, gir vi også av våre
hjerter, for dere deler av deres. Vi setter så stor pris på...

*FEEZWIGS SØNN BLIR RØRT TIL TÅRER. DE PRØVER Å AVSLUTTE TALEN
I FELLESSKAP.*

FEEZWIG:
At dere vil dele...

FEEZWIGS SØNN:
Denne høytidens...

FEEZWIG:
Dag med...

FEEZWIGS SØNN:
Oss.

ALLE PÅ FESTEN:
Skål!

FORTIDENS JULEÅND:

Nei, dette er vel bortkastet tid.

SCROOGE:

Nei!

FORTIDENS JULEÅND:

Her brukes det noen shilling for å fylle naive mennesker med takknemlighet.

SCROOGE:

Akkurat! Det stod i hennes makt å gjøre arbeidet vårt til et slit eller en lek, og med Fru Feezwig var det alltid en lek. Hun gjorde oss lykkelige. Man kan ikke sette en pris på det, men hvis man skulle, ville prisen på lykken vært en formue.

SCROOGE TAR SEG SELV I DET.

FORTIDENS JULEÅND:

Hva er det?

SCROOGE:

Ingenting.

FORTIDENS JULEÅND:

Ingenting?

SCROOGE:

Neida. Det var bare noen ord jeg gjerne skulle sagt til assistenten min. Ikke mer enn det.

ALLE PÅ FESTEN:

Skål!

ALLE LER OG BEGYNNER Å DANSE IGJEN. SCROOGE SOM UNGDOM DANSER MED BILLY. DET ER KJÆRLIGHET VED FØRSTE BLIKK. FEEZWIG DRAR FREM EN MISTELTEIN, OG BILLY OG SCROOGE SOM UNGDOM KYSSER. FESTEN FORSVINNER UT AV SCENEN.

FORTIDENS JULEÅND:

Husker du ham?

SCROOGE:

Det er Billy!

FORTIDENS JULEÅND:

Du virker veldig lykkelig.

SCROOGE:

Jeg elsket ham.

FORTIDENS JULEÅND:
Gjorde du?

SCROOGE:
Ja, jeg elsket ham.

FORTIDENS JULEÅND:
Så hvorfor lot du ham gå?

SCROOGE:
Jeg vet ikke.

FORTIDENS JULEÅND:
Så la oss finne det ut.

Scene 12: På børsen

(Med: Scrooge, Fortidens juleånd, Marley, Scrooge som ungdom og Billy)

MARLEY KOMMER LØPENDE INN PÅ SCENEN. SCROOGE SOM UNGDOM OG BILLY STÅR FREMDELES OG DANSER.

MARLEY:
Vi har nok. Vi har nok penger til å starte opp for oss selv.

SCROOGE SOM UNGDOM:
Er det sant?

MARLEY:
Ja, nå skjer det.

BILLY:
Er du klar til å dra?

SCROOGE SOM UNGDOM:
Bare gå i forveien, så kommer jeg etter.

BILLY:
Lover? Vi kan ikke komme for sent.

SCROOGE SOM UNGDOM:
Jeg lover!

FORTIDENS JULEÅND:
Det løftet der var ikke mye verdt...

MARLEY TREKKER SCROOGE SOM UNGDOM VEKK FRA BILLY. BILLY GÅR.

MARLEY:

Det eneste vi trenger å finne ut av nå, er hvordan man kan få litt penger til å bli veldig mye mer.

SCROOGE SOM UNGDOM (tuller):

Vi kan jo bare bruke snedig taktikk som er godt kalkulert. Profittmaksimere mens aksjene er lave, ha 10 års horisont på enhver disposisjon og kreve kapitalforhøyelse for å sette ting i gang.

MARLEY:

Kløktig og beregnende. Jeg liker det!

SCROOGE SOM UNGDOM:

Gjøre gode investeringer med balansert risikovurdering.

MARLEY:

Iskaldt hjerte med skarpt blikk på profitt.

SCROOGE SOM UNGDOM:

Og gode analyser av verdienes sammenhenger.

MARLEY:

Ja! Vi skal tjene opp penger, mye mer enn vi trenger, ha dem i en bunge og bade i dem hver morgen! Scrooge, dette er løsningen.

SCROOGE SOM UNGDOM:

Snedig taktikk som er godt kalkulert?

MARLEY SOM UNGDOM:

Kontrollert spekulasjon.

SÅ MYE FIKK JEG IGJEN

Med: Scrooge som ungdom, Marley og børsfolkene

MARLEY:

Noen har klart å få dette til
Gjøre om ett pund til å bli en mill

BØRSFOLK 1:

Hvordan kan man få litt til å bli mer?

BØRSFOLK 2:

Med litt kalkulering blir de fler og fler

BØRSFOLK 3:

Har du en shilling?

Jeg kan gjøre den om til ti

BØRSFOLK 4:
Penger formeres

BØRSFOLK 5:
Og dubleres
Uten unødvendig slit
Lit på mitt ord, min venn

BØRSFOLK (talekor):
Så mye hadde jeg
Så mye ga jeg bort
Så mye hadde jeg
Så mye fikk jeg igjen (X2)

BØRSFOLK (synges):
Har du en shilling?
Jeg kan gjøre den om til ti
Penger formeres og dubleres
Uten unødvendig slit
Lit på mitt ord, min venn

Her spekuleres
Og penger adderes
De blir flere og flere
Og flere og fler

Så mye hadde jeg
Så mye ga jeg bort, ja
Så mye hadde jeg
Så mye fikk jeg igjen (X2)

Av penger, penger
Penger, penger
Penger, penger
Trenger penger

Det gode liv leves i rikdom
Penger kom, kom, kom!

BØRSFOLK (talekor):
Så mye hadde jeg
Så mye ga jeg bort
Så mye hadde jeg
Så mye fikk jeg igjen (X2)

MARLEY:
Kjenner du lukten
Av suksess
Og det
Gode liv?
Penger sjarmerer
Og florer
Her hvor livet

Så mye hadde jeg
Så mye ga jeg bort
Så mye hadde jeg
Så mye fikk jeg igjen
Så mye hadde jeg
Så mye ga jeg bort
Så mye hadde jeg

Tar en sving
Ting vil forandres nå!

Så mye fikk jeg igjen

BØRSFOLK:
Her genereres
Profitten suppleres
Den ekspanderer
Eksploderer
Og blir mere og mer

Så mye hadde jeg
Så mye ga jeg bort, ja
Så mye hadde jeg
Så mye fikk jeg igjen (X2)

MARLEY:
Kjenner du lukten?

*BØRSFOLKENE LOKKER MED SEG SCROOGE SOM UNGDOM OG MARLEY. VI
SER AT TIDEN GÅR, OG SCROOGE SOM UNGDOM OG MARLEY BLIR
FLINKERE OG FLINKERE MED PENGER OG FLYTTET INN PÅ SITT EGET
KONTOR.*

Scene 13: Billy går fra Scrooge

(Med: Scrooge, Fortidens Juleånd, Scrooge som ungdom, Marley og Billy)

BILLY KOMMER INN.

BILLY:
Er du klar?

SCROOGE SOM UNGDOM:
Hva?

BILLY:
Er du klar til å dra?

SCROOGE SOM UNGDOM BLIR USIKKER.

BILLY:
Vi har en avtale.

SCROOGE SOM UNGDOM:
Nei, det tror jeg ikke.

BILLY:
Jo, det har vi.

SCROOGE SOM UNGDOM:
Nei, det kan jeg ikke huske.

BILLY:

Ikke lyv. Du vet godt at vi har en avtale. Du vil bare ikke gå fra jobben.

SCROOGE SOM UNGDOM:

Jeg kan ikke gå. Det er viktig.

BILLY:

Det er alltid viktig.

SCROOGE SOM UNGDOM:

Ja, det er det.

BILLY:

Det finnes vel en middelvei? Du trenger ikke å jobbe hele tiden.

SCROOGE SOM UNGDOM:

Jeg jobber så vi slipper å leve på gata.

BILLY:

Leve på gata? Hva snakker du om? Vi havner ikke på gata av den grunn.

SCROOGE SOM UNGDOM:

Det vet du ingenting om.

BILLY:

Men det vet du?

SCROOGE SOM UNGDOM:

Ja, det vet jeg faktisk. Og jeg vil ikke at våre barn skal vokse opp i en familie som ikke en gang har råd til å feire jul.

BILLY:

Og jeg vil ikke ha en familie som aldri har tid til å være sammen.

SCROOGE SOM UNGDOM:

Nei, men akkurat dette er litt viktig. Ikke sant, Marley?

MARLEY:

Jo, det er det faktisk.

BILLY:

Ser du ikke hva som skjer?

SCROOGE SOM UNGDOM:

Hva mener du?

BILLY:

Det er jo ikke noe igjen av deg.

SCROOGE SOM UNGDOM:

Jeg sitter jo her.

BILLY:

Du er bare opptatt av pengebøkene dine, du kommer hjem sent og drar tidlig, og jeg kan ikke huske sist gang vi hadde en samtale om noe annet enn bedriften din, eller Marley.

SCROOGE SOM UNGDOM SVARER IKKE.

BILLY:

Hører du hva jeg sier til deg?

SCROOGE SOM UNGDOM:

For å utrette noe må man gjøre det fullt og helt, ikke halvveis.

BILLY:

Og på bekostning av alle andre?

MARLEY:

Hvis det er det som må til.

BILLY:

(Til Marley) Ikke bland deg. (Til Scrooge) Jeg savner deg.

SCROOGE SOM UNGDOM:

Jeg gjør dette for oss. Et liv dømt til fattigdom er ikke et liv verdt å leve.

BILLY:

Et liv hvor penger er alt, er heller ikke noe liv.

SCROOGE SOM UNGDOM:

Du har alltid hatt penger. Jeg vokste opp uten noen ting. Dette er min mulighet til å bli noe. Jeg har ikke tenkt å la denne sjansen gå fra meg bare på grunn av deg.

BILLY:

Kanskje dere to skal gifte dere isteden.

SCROOGE SOM UNGDOM:

Slutt å tulle. Jeg skal jo gifte meg med deg.

BILLY:

Skal du det?

SCROOGE SOM UNGDOM:

Ja, det er avtalen vi inngikk da...

BILLY:

Avtalen vi inngikk? Er dette et businessforhold? Skal vi signere arbeidskontrakt også?

SCROOGE SOM UNGDOM:

Nå må du roe deg ned. Jeg har ikke tid til dette nå.

BILLY:

Dette er ikke normalt. Vet du at folk snakker om deg?

SCROOGE SVARER IKKE.

BILLY:

Forstår du ikke hva som skjer? Det er ikke noe igjen av deg. Det er ikke noe hyggelig å være sammen med deg lenger. Hva er vitsen med å være sammen da?

BILLY TAR AV SEG FORLOVELSESRINGEN OG GIR DEN TIL SCROOGE SOM UNGDOM.

SCROOGE SOM UNGDOM:

Hva er dette?

BILLY:

Jeg orker ikke mer.

SCROOGE SOM UNGDOM:

Hvorfor ikke?

BILLY:

Du har funnet en ny kjærlighet, og det er ikke plass til oss begge i livet ditt.

SCROOGE SOM UNGDOM:

En ny kjærlighet?

SCROOGE:

(Til Billy) Jeg elsker deg.

FORTIDENS JULEÅND:

Hysj!

SCROOGE:

(Til juleånden) Jeg elsket ham. Jeg elsker ham fremdeles.

FORTIDENS JULEÅND:

Hysj! Jeg prøver å følge med.

BILLY:

Penger, Elinora, penger er din nye kjærlighet, og jeg ønsker ikke et liv hvor jeg alltid vil være nummer to. Så jeg gir deg din frihet, sånn at jeg kan få min.

SCROOGE SOM UNGDOM:

Penger er ikke kjærlighet, det er en nødvendighet.

BILLY:

Det er kjærlighet også.

SCROOGE:

Ikke la ham gå! Billy, kom tilbake. Kom tilbake!

BILLY GÅR UT. SCROOGE GRÅTER. SCROOGE SOM UNGDOM HAR ET LITE ØYEBLIKK MED ETTERTENKSOMHET, MEN VENDER SNART TILBAKE TIL BØKENE SINE.

SCROOGE:

Det er det dummeste jeg har gjort i hele mitt liv.

FORTIDENS JULEÅND:

Er du sikker på det?

SCROOGE:

Ikke mer. Jeg vil ikke mer. Jeg vil hjem. Hvorfor piner du meg?

FORTIDENS JULEÅND:

Et siste minne fra det som en gang var.

Scene 14: Siste møte med Fanny

(Med: Scrooge, Fortidens juleånd, Fanny og Scrooge som ungdom)

EN HØYGRAVID FANNY KOMMER INN PÅ KONTORET.

FANNY:

Skal vi si klokken fem i kveld?

SCROOGE SOM UNGDOM:

Jeg kan ikke.

FANNY:

Men du lovte!

SCROOGE SOM UNGDOM:

Til neste år. Jeg lover.

FANNY:

Elinora, det er julaften, og jeg vil feire den med familien min, og familien min, det er deg.

SCROOGE SOM UNGDOM:

Jeg taper penger hvis jeg ikke jobber, det må du forstå.

FANNY:

Penger, penger, penger. Du kan ikke sitte her og råtne bort på selveste julaften. Jeg synes vi skal feire den så mye, så stort og så ofte vi kan.

SCROOGE SOM UNGDOM:

Nå må jeg jobbe, Fanny. Jeg kommer neste gang.

FANNY:

Tenk om du aldri ser meg igjen.

SCROOGE SOM UNGDOM:

Ikke tull med det. Jeg slutter ikke å være familien din selv om jeg ikke kommer i kveld.

FANNY:

Hva kan jeg gjøre for at du skal endre mening?

SCROOGE SOM UNGDOM:

Det er ingenting du kan gjøre. Jeg må jobbe.

FANNY:

Jeg har hengt den røde julekulen din i toppen av treet.

SCROOGE SOM UNGDOM:

Farvel, Fanny.

FANNY GÅR.

FORTIDENS JULEÅND:

Det var siste gangen du så Fanny, var det ikke?

SCROOGE:

Ja, hun døde like etterpå.

FORTIDENS JULEÅND:

Men hun fikk en sønn, gjorde hun ikke?

SCROOGE:

Ja. Fred.

NATTEN NÅR SIN SLUTT

Med: Alle

FANNY:

Hvert et år så ønsker jeg
Å få feire jul med deg
Har du virkelig glemt
Din familie som holder deg kjær?

SCROOGE:

Hva har jeg gjort?

BILLY:

Farvel, min kjæreste
Det er til ditt eget beste

CRACHIT OG BELINDA:

Uten mer lønn
Kan jeg miste min sønn
Vil dette bety farvel?

BILLY:

Farvel, min kjæreste
Det er til ditt eget beste

CRATCHIT OG BELINDA:

Farvel
Farvel

BILLY:

Farvel, min
Kjæreste
Det er til
Ditt eget beste

FANNY:

Hvert et år
Så ønsker jeg
Å få feire jul
Med deg

SCROOGE:

Hva har jeg gjort?
Hva har jeg gjort?

MARLEY:

Intet er verre enn et liv dømt til fattigdom
Penger sjarmerer og florer
Ikke del, men spar
Og behold det du har

DONASJONSFOLK:

Og fengslene, de fylles opp
De fattiges hus er livets siste stopp

ALLE (unntatt Scrooge):

La din fortid synke inn
I ditt gamle, triste sinn
Lær av alt det du har sett
Så du kan endre deg

For når natten når sin slutt
Må du jobbe uavbrutt
For å bøte på den urett
Som du har gjort

Den når sin slutt
Det er din siste
Sjanse

Farvel, min
Kjæreste

Hvert et år
Så ønsker jeg

Hva har du gjort?
Hva har du gjort?

Det er til Å få feire jul
Ditt eget beste Med deg

Vend deg om I denne natt
Snu din vei Det er best for deg

Natten når sin slutt Natten når sin slutt
Og da Og da

Er det ingen Vei tilbake
Det er nå Det skjer

Vend deg om I denne natt
Snu din vei Det er best for deg

Natten når snart sin slutt

2. AKT

Scene 15: Nåtidens Juleånd

(Med: Nåtidens Juleånd og Scrooge)

KLOKKEN SLÅR 02.00. NOEN BJELLER HØRES I DET FJERNE. DET BLÅSER OPP TIL STORM OG NÅTIDENS JULEÅNDS STEMME RUNGER GJENNOM ROMMET. SCROOGE KLAMRER SEG TIL KONTORSTOLEN SIN.

NÅTIDENS JULEÅND:
HO-HO!

SCROOGE:
Jeg orker ikke mer.

NÅTIDENS JULEÅND:
HO-HO! Bli med meg i nåtidens jul og se på de nålevende skjebner.

SCROOGE:
De nålevende skjebner?

NÅTIDENS JULEÅND:
Jeg er Nåtidens Juleånd, og jeg har kommet for å frelse deg fra dine synder. Slipp meg inn i din sjel, og la min visdom trenge inn i din bevissthet.

SCROOGE:
Jeg er bare en gammel krok. Jeg vet ikke om jeg har hjerte til dette.

EN RØD LØPER RULLES UT, OG NÅTIDENS JULEÅND KOMMER GÅENDE INN. JULEÅNDEN ER EN LITEN TYPE, MED ET UTSEENDE OG EN STEMME SOM ER LANGT FRA SÅ FRYKTINNGYTENDE SOM I STED.

NÅTIDENS JULEÅND:
Du har ikke hjerte til dette? Nei, det er helt sikkert at du ikke har. Det er jo det vi prøver å gjøre noe med. Kom nå, det er ikke farlig. Vi skal bare kikke litt på nåtidens jul.

SCROOGE:
Nei, jeg vil ikke.

NÅTIDENS JULEÅND (forundret):
Har ikke Marley vært her og snakket med deg om dette? Har jeg kommet for tidlig? Hva er egentlig klokka nå? Den er to, ikke sant? For først så var det Marley, og så var det fortidens jul klokka ett, også var det meg klokka to. Ja, det stemmer det her. Du har snakket med Marley, ikke sant?

SCROOGE (trekker på det):
Jo.

NÅTIDENS JULEÅND (hermer):
Jo...?

SCROOGE (bestemt):
Ja, jeg snakket med Marley.

NÅTIDENS JULEÅND:
Bra! Og hva klokt kunne Marley fortelle?

SCROOGE RISTER PÅ HODET OG NEKTER Å SVARE.

NÅTIDENS JULEÅND:
Sa han at hvis du ikke begynner å bli litt snill med folk rundt deg, så...

SCROOGE (mumler):
Kjettingene.

NÅTIDENS JULEÅND:
Hm?

SCROOGE:
Kjettingene.

NÅTIDENS JULEÅND:
Kjettingene, ja, og det virker ikke så veldig gøy, gjør det?

SCROOGE SVARER IKKE.

FORTIDENS JULEÅND:
Kom nå, så skal vi se om du kan lære noe om de som burde stå deg nærmest.

SCROOGE RISTER PÅ HODET.

NÅTIDENS JULEÅND:
Si meg, lærte du ikke noe av den forrige juleånden?

SCROOGE:
Jo...

NÅTIDENS JULEÅND:
Så hvorfor vil du ikke bli med?

SCROOGE:
Jeg vet ikke.

NÅTIDENS JULEÅND:

Nei, kom igjen, så drar vi og ser på nåtidens jul.

SCROOGE:

Ok.

NÅTIDENS JULEÅND:

Flott! Vi skal besøke Fred og Emily.

NÅTIDENS JULEÅND GRIPER TAK I SCROOGE, OG SAMMEN DRAR DE TIL FRED OG EMILY.

Scene 16: Fred og Emilys julefest

(Med: Scrooge, Nåtidens Juleånd, Fred, Emily, Cratchit og gjester)

VI KOMMER HJEM TIL FRED OG EMILY, HVOR FESTEN ALLEREDE ER GODT I GANG.

FRED:

Kjære venner! Kvelden vi gjerne vil feire så mye, så stort og så ofte vi kan, har endelig kommet, og tradisjonen tro begynner vi denne gledens aften med en lek!

SCROOGE:

Lek!

NÅTIDENS JULEÅND:

Bortkastet tid. Du vil vel dra videre?

SCROOGE:

Nei!

NÅTIDENS JULEÅND:

Joda, dette er bortkastet. Det har du jo sagt selv.

NÅTIDENS JULEÅND PRØVER Å DRA MED SEG SCROOGE. SCROOGE VRIR SEG UNNA.

SCROOGE:

Vent. Jeg vil se hva de leker.

NÅTIDENS JULEÅND:

Og jeg som trodde du hadde et hjerte av stein.

SCROOGE:

Fanny og jeg pleide alltid å leke da jeg var liten. Kan vi bli litt til?

NÅTIDENS JULEÅND:
Som du vil.

*FESTEN GJØR SEG KLAR TIL Å LEKE "GJETT HVA JEG ER", OG DET ER
TYDELIG AT DETTE ER DET MORSOMSTE DE VET OM.*

GJETT HVA JEG ER

Med: Gjestene og Emily

GJEST 1:
Gjett hvem jeg er
Når jeg gjør sånn som det her
Gjett hvem jeg er

GJESTER:
På magen har du et belte av lær?
Med reinsdyr av sted
Fra pipen og ned?

GJEST 1:
Ja, gjett nå hvem jeg er

GJESTER:
En vert på en kro?

GJEST 1:
Jeg kan gi et hint: Ho-ho-ho

GJESTER:
En gjøk som roper ko-ko-ko?
Det er julenissen kan du tro!

GJEST 2:
Hva er jeg nå
Når jeg strekker meg høyt på tå?
Hva er jeg nå?

GJESTER:
Det henger i en veldig tynn tråd?
Fra vinduet ned
Så alle kan se

GJEST 2:
Ja, gjett hva jeg er nå

GJESTER:
Er det spindeltev fra en edderkopp?

GJEST 2:
Den kan også henge i en topp

GJESTER:

På toppen av en kjempekropp?!
Det er julestjernen! Hold nå opp!

EMILY (snakkes):

Nå kommer det en som ikke er så trivelig, og gir i alle
fall ikke julestemning, så:

(Hvisker)

Ikke smile, ikke le, ikke vise tennene!

GJESTENE (hvisker mens du skjuler tennene sine):

Ikke smile, ikke le, ikke vise tennene

EMILY (synges):

Gjett hvem jeg er
Når jeg går sånn som det her
Gjett hvem jeg er

GJESTER:

Nå er du en som er veldig sær
Med krokbøyet rygg
Og temmelig stygg

EMILY:

Ja, gjett nå hvem jeg er

GJESTER:

En gammel som er bisk og grå?

EMILY:

En du ikke vil treffe på

GJESTER:

Du må varsomt rundt henne gå?
Det er SCROOGE! (Ja, hun er rar som få)

*ALLE I SELSKAPET BEGYNNER Å MIME SCROOGE MENS DE MUMLER
"HUMBUG" OG LER GODT. SCROOGE BLIR LEI SEG. FRED AVBRYTER.*

FRED:

Nei, nei, nei. Jeg vet at tanten min er, ja, hun er noe for
seg selv, men mobbing er ikke greit.

SCROOGE:

Gjør de narr av meg?

NÅTIDENS JULEÅND:

Ja, det var ikke akkurat et komplement.

SCROOGE:

Hvorfor gjør de narr av meg?

NÅTIDENS JULEÅND:
Hysj!

SCROOGE:
Hvorfor gjør dere narr av meg? Fred?

FRED:
Det er mye man kan si om tanten min, men, når sant skal sies, så synes jeg synd på henne.

EMILY:
Synd på henne? Fordi hun har så mye penger stakkar. Stakkars lille, rike Scrooge, har hun det så fælt hun da, der hun sitter med alle pengene sine stakkar. Stakkar, stakkar, stakkar.

ALLE LER.

FRED:
Hun har jo ingen nytte av pengene sine. Hvem er det som lider under hvordan hun er? Det er hun selv, og hun alene. Hun har bestemt seg for å mislike oss...

SCROOGE:
Mislike?

FRED:
... og vil ikke komme og spise med oss, og hva blir resultatet? Hun mister noen hyggelige øyeblikk, som neppe kunne gjort henne noen skade. Så! Hvert år akter jeg...

EMILY:
Oioioi, "akter jeg", blitt så fin i språket, du, Freddy.

FRED:
Ja, ja, det er jo juleaften bare én gang i året!

ALLE LER.

FRED:
Hvert år akter jeg altså å gi min tante Scrooge sjansen til å komme hit, enten hun vil eller ikke, fordi jeg synes synd på henne.

SCROOGE:
Synd på meg?

EMILY:
Og hvert år får du avslag. Det er ikke mye familiekjærighet igjen i den gamle gjerrigknarken, det er helt sikkert.

ALLE LER.

EMILY:

Men du, Fred, har kjærlighet nok for hele familien.

CRATCHIT KOMMER INN.

FRED:

Så, herved utbringer jeg en skål for min kjære tante. Må hun komme på bedre tanker (oppdager Cratchit) og gi Cratchit mer i lønn! Og må hun en gang i fremtiden ta imot vår invitasjon og feire jul med oss. Til Scrooge!

EMILY:

Til stakkar, lille, rike Scrooge!

ALLE:

Til stakkar, lille, rike Scrooge!

ALLE LER OG DRIKKER. EMILY GIR FRED ET STORT KYSS.

EMILY:

Så deilig du er.

SCROOGE (til gjestene):

Dere har misforstått! Fred, jeg har familiekjærlighet. Jeg tenker på Fanny hele tiden.

NÅTIDENS JULEÅND:

Når besøkte du graven hennes sist?

SCROOGE DYTTER BORT NÅTIDENS JULEÅND.

SCROOGE (til gjestene):

Men jeg må tjene penger. Tror dere at jeg har lyst til å jobbe hele tiden? Jeg har ikke det. Men tenk hvis jeg en dag ender opp uten en eneste shilling?

NÅTIDENS JULEÅND:

De kan ikke høre deg.

SCROOGE:

Hvorfor er de så slemme?

NÅTIDENS JULEÅND:

De kjenner deg ikke.

SCROOGE:

Vi er jo familie.

NÅTIDENS JULEÅND:

Det hjelper lite at dere er i slekt når du aldri er sammen med dem.

FRED:

Cratchit! Så hyggelig at du tok deg tid til å stikke innom.

CRATCHIT GIR FRED EN LITEN GAVE.

CRATCHIT:

Vær så god. Det er ikke så mye, men...

FRED:

Det er tanken som teller, og til forskjell fra de fleste andre mener jeg det virkelig. Tanken bak gaven er det som teller.

EMILY:

Nei, Cratchit! Så utrolig hyggelig! Den skal under treet med en gang, og maten er straks ferdig.

EMILY LEGGER GAVEN UNDER TREET, GÅR UT PÅ KJØKKENET OG KOMMER TILBAKE MED EN KALKUN. CRATCHIT TAR DEN BESKJEDENT IMOT.

SCROOGE:

Har de ikke mat?

CRATCHIT:

Tusen takk. Dere aner ikke hvor mye vi setter pris på dette.

EMILY:

Er det én ting man skal gjøre i jula, så er det å spise et godt måltid. Sånn, ikke vær så beskjeden. Se på det som vår julegave til deg og din familie.

CRATCHIT:

Tusen takk.

SCROOGE (til Nåtidens Juleånd):

Har de ikke mat?

FRED:

Nå må du komme deg avgårde før den blir kald.

CRATCHIT:

Ja, ja, ja. Takk igjen, og gledelig jul!

EMILY:

Gledelig jul, og hils Lille Tim og Belinda.

NÅTIDENS JULEÅND OG SCROOGE FØLGER ETTER CRATCHIT HJEM TIL BELINDA OG LILLE TIM.

SCROOGE:
Har de ikke mat?!

NÅTIDENS JULEÅND:
La oss se.

Scene 17: Hjemme hos Cratchit

(Med: Scrooge, Nåtidens Juleånd, Cratchit, Belinda og Lille Tim)

BELINDA FORBEREDER ET STUSSELIG TILBEHØR TIL JULEMIDDAGEN. LILLE TIM SITTER FOR SEG SELV I ET HJØRNE, HAN SER IKKE GODT UT. CRATCHIT KOMMER HASTENDE INN MED KALKUNEN OG SETTER DEN PÅ BORDET.

CRATCHIT:
Jeg tror fremdeles det er litt varme i den. Jeg løp så fort jeg kunne, men det er iskaldt ute.

BELINDA:
Jeg elsker varmmat som er kald, så det passer perfekt.

CRATCHIT:
Er du spydig?

BELINDA (spydig):
Aldri.

CRATCHIT:
Aldri?

BELINDA:
Det ville ikke falle meg inn.

CRATCHIT:
Jeg elsker deg, vet du det?

BELINDA:
Jeg vet det. Du er ikke så verst du heller (hun kysser ham). Kom, så spiser vi. Lille Tim, kom og sett deg.

LILLE TIM BLIR SITTENDE UTEN Å RØRE SEG.

CRATCHIT:
Kom nå. Sett deg her ved meg.

LILLE TIM RØRER SEG IKKE.

BELINDA:
Er det noe galt?

LILLE TIM RISTER PÅ HODET. BELINDA OG CRATCHIT GÅR BORT TIL HAM.

BELINDA:
Vi ser jo at det er noe galt.

CRATCHIT:
Er det foten som verker?

LILLE TIM:
Jeg klarer ikke å gå.

BELINDA BRETTER OPP BUKSEN TIL LILLE TIM OG SER PÅ FOTEN HANS.

BELINDA (til Cratchit):
Se på foten hans, den har blitt verre. Den er helt ødelagt.

CRATCHIT (til Lille Tim):
Dette kommer til å gå bra.

BELINDA:
Det vet du ingenting om.

CRATCHIT:
Belinda, slutt.

BELINDA:
Er det alt du har å si?

CRATCHIT:
Hva vil du at jeg skal gjøre?

BELINDA:
Jeg orker ikke dette lenger. Vi går rundt og later som om alt er helt fint, men vi vet begge at det går rett til...

CRATCHIT (avbryter):
Belinda!

BELINDA:
Han trenger en lege. Skjønner du det?

CRATCHIT:
Ja, jeg skjønner det.

BELINDA:
Dette er din feil.

CRATCHIT:
Min feil?

KRANGELEN

Med: Cratchit og Belinda

BELINDA:

Hvem er det som ikke tjener nok penger
Til å gi familien det den trenger?

Du jobber dag og natt, en slikk og ingenting du får
Og din families miserable situasjon består
Prøver du nå alt du kan?

CRATCHIT:

Klart jeg prøver alt jeg kan!

BELINDA:

Du må tjene opp mer penger
For at det skal gå
Be din griske sjef om
Lønnsforhøyelse nå

CRATCHIT:

Ja, jeg prøver

CRATCHIT:

Det e'kke lett å finne jobber som betaler nok
Til sykehus og leger som kan gjøre dette godt

BELINDA:

Ser du at vår sønn kan dø?

CRATCHIT:

Klart jeg ser vår sønn kan dø!

Tror du ikke jeg har prøvd

Å be om mer i lønn?

Nevn en gang du vet at Scrooge

Har svart på slik en bønn

BELINDA:

Ta ditt ansvar!

BELINDA:

Tålmodigheten min har nådd sin grense

Nå er det nok

Jeg kan'kke overleve

BELINDA OG CRATCHIT:

Tanken; at vår Lille Tim

Snart tar sitt siste farvel

CRATCHIT:

Ta det med ro, jeg skal fikse det her

La oss nå feire jul

BELINDA:

Ta det med ro? Ja, det kan du tro!

Hva er det å feire her?

CRATCHIT:
Skjerp deg nå, Belinda
Vi må feire det vi har
Å ha en hyggelig jul
Det er vår plikt som mor og far

BELINDA:
Slutt alt ditt snakk om plikt
Når ting er sånn som de er nå

CRATCHIT:
Men det kan hende at

CRATCHIT OG BELINDA:
I år er vår sønns siste sjanse
Til å feire jul

NÅTIDENS JULEÅND:
Kan du huske at Cratchit ba deg om lønnsforhøyelse?

SCROOGE:
Jeg visste ikke at det stod så ille til.

NÅTIDENS JULEÅND:
Nei, men du kunne jo tatt deg tid til å lytte.

SCROOGE:
Tiden er dyrebar, og...

NÅTIDENS JULEÅND:
Der, ja. Der viser du ditt sanne jeg. "Tiden er dyrebar", ja, det kan du banne på at den er. Spesielt for Lille Tim.

LILLE TIM:
Hva krangler dere om?

BELINDA:
Vi krangler ikke.

LILLE TIM SYNGER.

LILLE TIMS SANG

Med: Lille Tim, Cratchit og Belinda

LILLE TIM:
Hvis ting er vanskelig å forstå
Så prøver jeg å tenke på
Min sang som gjør meg glad
Hver gang jeg ikke har det så bra

La la la la...

Når jeg er trist så tenker jeg
På mor og far som er glad i meg
Mitt hjerte vil alltid forbli her hos dem jeg har kjær

LILLE TIM, CRATCHIT OG BELINDA:
La la la la...

*CRATCHIT OG BELINDA OMFVNER HVERANDRE. DE HJELPER LILLE TIM
BORT TIL JULETREET. LILLE TIM HENGER JULEKULEN HAN FIKK AV
FRED OG EMILY I TOPPEN AV TREET.*

SCROOGE:
Kommer han til å dø?

NÅTIDENS JULEÅND:
Jeg ser et tomt sete i peiskroken, og en krykke uten eier.
Hvis ikke fremtiden forandrer disse skyggene, vil barnet dø.

SCROOGE:
Ikke la ham dø! Kjære ånd, si at han kommer til å overleve.

NÅTIDENS JULEÅND:
Hvis ikke fremtiden forandrer disse skyggene, så vil Lille Tim
snart trekke sitt siste åndedrag. Men hva så? Skal han først
dø, så var det vel best om han fikk gjort det og minsket den
overflødig befolkning. Var det ikke det du sa?

SCROOGE:
Nei, eller jo, men...

NÅTIDENS JULEÅND (med den rungende stemmen):
Menneske! Så sant du da er menneske i hjertet, og ikke laget
av stein: Ti med den slags ondsinnet vås til du har oppdaget
hva som er overflødig og hvor. Er det opp til deg å avgjøre
hvem som bør leve, og hvem som må dø? Det kunne vel tenkes at
du er mer ussel og mindre verdig til liv enn millioner
fattigmans barn som dette.

Scene 18: Tiggerne på gata

(Med: Scrooge, Nåtidens Juleånd og tiggerne)

*SCROOGE OG NÅTIDENS JULEÅND BEFINNER SEG PÅ GATEN. FRA BYENS
KRINKLER OG KROKER KOMMER DET FATTIGE FAMILIER SOM TIGGER OM
PENGER OG MAT.*

KJÆRE VENN

Med: Tiggerne

BELINDA:

Kjære venn, har du en shilling til en stakkar?
Se i nåde ned, kjære venn

TIGGER 1:

Kjære venn, gi litt av ditt hjerte til min mor
Hun kan dø snart

BELINDA:

Kjære venn

TIGGER 2:

Kjære venn, har du en shilling til min datter?
Kjære venn, det kan gi livet til et barn

BELINDA:

Kjære venn, har du en
Shilling til en stakkar?
Se i nåde ned, kjære venn

TIGGER 1:

Kjære venn, gi litt
Av ditt hjerte til min mor
Hun kan dø snart

BELINDA:

Kjære venn
Har du
En shilling
Til en stakkar?
Se i nåde ned
Kjære venn

TIGGER 1:

Kjære venn
Gi litt av
Ditt hjerte
Til min mor
Hun kan dø
Snart

TIGGER 2:

Kjære venn
Har du
En shilling
Til min datter?
Kjære venn
Det kan gi
Livet til et barn

TIGGERNE:

Har du i din sjel medmenneskelighet
Kan du gi mitt liv et snev av verdighet
Trenger ikke rikdom, velstand
Kun mat som kan slukke sulten, jeg vet du kan

Vi er din bror og din søster
Fremtidens lidende røster
Du har sådd det du snart høster
Håp er vår eneste trøster

Kjære, du har mer enn nok til å gi!
En ussel shilling kan sette meg fri

Vi er de mennesket glemt
Vi er de skjulte og gjemte
Kuet av nøden og temte
Vi, de fortapte og skremte

Har du litt som du kan gi?

TIGGERNE:

Kjære venn, har du en shilling til en stakkar?

Kjære venn

Hun kan dø snart

TIGGERNE:

Kjære venn

Har du

En shilling

Til en stakkar?

Se i nåde ned

Kjære venn

TIGGERNE:

Kjære venn

Gi litt av

Ditt hjerte

Til min mor

Hun kan dø

Snart

TIGGERNE:

Kjære venn

Har du

En shilling

Til min datter?

Kjære venn

Det kan gi

Livet til et barn

SCROOGE:

Kjære Ånd, jeg vil jo hjelpe, men de er så mange, og jeg er bare én.

NÅTIDENS JULEÅND:

Det er mye én kan utføre hvis en ønsker.

SCROOGE:

Men jeg ønsker jo, jeg vil hjelpe! Jeg vil bidra!

NÅTIDENS JULEÅND:

Ved å forby det hele?

SCROOGE:

Forby!?

NÅTIDENS JULEÅND:

Ja, var det ikke det du sa?

SCROOGE:

Humbug! Dette er mennesker som lider. De har vel ikke valgt å være fattige? Hvem er det som har ansvaret for disse?

NÅTIDENS JULEÅND:

Du har ansvar.

SCROOGE:

Jeg?

NÅTIDENS JULEÅND:

Har du glemt dette?

NÅTIDENS JULEÅND KNIPSER, OG VI SER INN PÅ KONTORET TIL SCROOGE HVOR CRATCHIT BER OM LØNNSFORHØYELSE.

CRATCHIT:
Jeg trenger en lønnsforhøyelse.

SCROOGE:
Hva?

CRATCHIT:
Jeg tenkte kanskje det var på tide, ikke mye, bare litt.
Kanskje ikke noe mer enn en shilling i timen, eller dagen,
eller uka? Det ville hjulpet med litt mer i lønn.

SCROOGE (avbryter):
Nei.

SCROOGE BLIR OVERRASKET OVER SIN EGEN RESPONS.

CRATCHIT:
Jeg har jobbet her i flere år, så jeg synes det ville være
naturlig at vi i det minste kan diskutere mulighetene for en
lønnsforhøyelse.

SCROOGE:
Humbug!

SCROOGE TAR SEG FOR MUNNEN.

CRATCHIT:
Det er ikke til meg. Det er til min sønn, Lille Tim. Han er
syk.

SCROOGE:
Sørg for at disse går med posten i dag.

CRATCHIT TAR OPP EN BUNKE MED BREV OG GÅR UT.

SCROOGE:
Hvordan har jeg blitt sånn?

NÅTIDENS JULEÅND ER BORTE.

SCROOGE:
Hallo? Hallo?

NØD OG UVITENHET

Med: Scrooge

Hvem er jeg, og hvilket liv lever jeg?
Et liv der hvor
Uvitenskap og nød regjerer min verden
Mitt sinn og min vei
Hva nå?

Fanny og Fred har gjort alt
Min familie, som jeg skyver fra meg
For hva og for hvem
Har jeg lukket min dør til dem?

Lille Tim lider på grunn av meg
Hvordan kan jeg ha latt det skje?

Reisen i natt har vist meg:
Jeg har levd i
Uvitenhet, skapt nød for andre
Som lever på smuler og brød
Skift vei

I denne natt skal jeg snu
Jeg skal vende meg om og fornye meg selv
Ta farvel med det liv jeg har levd til nå

Tenk om de ikke vil tilgi meg
Hva kan vel være betaling nok?

Fra denne natt vil mitt kall være kampen mot
Menneskets barn som lyder navnet
Uvitenhet og Nød
Helt til min død

La meg nå få våkne opp
Ta kampen fatt med sjel og kropp
La mitt juleeventyr ende godt

Scene 19: Fremtidens juleånd

(Med: Scrooge, Fremtidens juleånd, Lille Tim, venner av Lille Tim, Belinda, Cratchit og Fanny)

KLOKKEN SLÅR 03.00. MØRKE SKYGGER DUKKER OPP OVER ALT, DET ER FREMTIDENS JUL.

FREMTIDENS JULEÅND:

Elinora Scrooge, er du klar til å se siste kapittel i ditt liv?

SCROOGE SVARER IKKE, MEN LYTTET SPENT.

FREMTIDENS JULEÅND:

Jeg er Fremtidens Juleånd. Jeg skal vise deg hvordan ditt liv ender. Jeg skal vise deg fremtiden.

SCROOGE (til seg selv):

Jeg klarer ikke mer.

FREMTIDENS JULEÅND GIR TEGN TIL LILLE TIM SOM KOMMER LØPENDE INN PÅ SCENEN. HAN KASTER SNØBALL MED NOEN ANDRE BARN. HAN TRENGER IKKE Å STØTTE SEG SÅ MYE TIL KRYKKEN SOM FØR. SCROOGE BLIR GLAD AV Å SE LILLE TIM.

SCROOGE (roper til Fremtidens Juleånd):
Det er Lille Tim! Er dette fremtiden? Er dette den lykkelige slutten på mitt eventyr? Er han helt frisk? Klarte de å redde foten hans?

ALLE BARNENE FORSVINNER BORT FRA LILLE TIM, SOM BLIR STÅENDE IGJEN ALENE.

SCROOGE:
Nei, kom tilbake. Ikke dra fra ham. Kom tilbake!

FANNYS GJENFERD KOMMER INN OG TAR MED SEG LILLE TIM.

SCROOGE:
Fanny! (Til Fanny) Hva gjør du her? (Til Fremtidens Juleånd) Hva gjør hun her?

FREMTIDENS JULEÅND:
De døde må også holde sammen.

SCROOGE:
Er han død?

CRATCHIT OG BELINDA KOMMER TIL SYNE, DE KNELER FORAN EN LITEN GRAVSTEIN.

CRATCHIT:
Det er min skyld. Det var mitt ansvar å skaffe penger til å betale sykehusregningen.

BELINDA:
Det er ikke din feil. Det var Scrooge. Hun hadde pengene, hun ville bare ikke gi dem bort.

CRATCHIT:
Jeg prøvde å få henne til å gi oss mer. Jeg lover.

BELINDA:
Jeg tror Lille Tim hadde et fint liv, selv om det ikke ble så langt.

CRATCHIT:
Jeg elsker deg.

DE KLEMMER.

SCROOGE:

Jeg kan gi dem pengene nå. Send meg tilbake til nåtiden. La meg gjøre opp for meg. De kan få pengene. Jeg vil ikke at Lille Tim skal dø.

CRATCHIT OG BELINDA GÅR.

SCROOGE:

Nei. Ikke gå. Du må stoppe dem. Jeg orker ikke å stå til ansvar for at de lider.

FREMTIDENS JULEÅND:

Det er det som er ditt problem, Scrooge. Du tenker ikke på noe andre enn deg selv.

SCROOGE:

Jeg trygler deg. Send meg tilbake til nåtidens jul, så jeg kan gjøre opp for meg. La meg hjelpe ham.

FREMTIDENS JULEÅND:

Nåtiden er ikke mitt ansvar, jeg er her for å vise deg fremtiden. Et siste sted, før vi tar vårt endelige farvel.

Scene 20: Scrooge sin begravelse

(Med: Scrooge, Fremtidens Juleånd, begravelsesfølget, Fanny, Fred og Emily)

BEGRAVELSESFØLGET KOMMER INN, BÆRENDE PÅ EN KISTE.

SCROOGE:

Hvem er det som er død? Hvorfor er det ingen som sørger?

FREMTIDENS JULEÅND:

Lukk opp kisten og se selv.

SCROOGE:

Svar meg først på et spørsmål: Er dette skyggen av ting som skal skje, eller er det skyggen av ting som kan skje?

FREMTIDENS JULEÅND:

Åpne kisten.

SCROOGE:

Hvorfor er det ingen som sørger?

FREMTIDENS JULEÅND:

Lukk opp kisten.

SCROOGE:

Jeg klarer det ikke. Jeg vil ikke vite.

FREMTIDENS JULEÅND STILLER SEG OPP SOM EN PREST.

SCROOGES REQUIEM

Med: Fremtidens Juleånd og begravelsesfølget

FREMTIDENS JULEÅND (synges):

I Faderens, og Sønnens og den Hellige Ånds navn.
Elinora Scrooge ligger her

BEGRAVELSESFØLGET:

Amen, amen.

SCROOGE:

Dersom det finnes ett menneske i denne verden som føler noe ved min død, så vis meg det mennesket, ånd. Jeg bønnfaller deg.

FRED OG EMILY KOMMER INN. DE LEGGER NED NOEN BLOMSTER PÅ SCROOGE SIN KISTE.

SCROOGE:

Fred! Jeg burde skjønt det. Han er den eneste som bryr seg om meg.

FANNYS GJENFERD KOMMER INN.

SCROOGE:

Fanny, tilgi meg for at jeg har glemt deg.

FANNY:

Det er ikke bare meg du har glemt. Du har glemt hele familien vår, Elinora. Tenk på Fred. I alle år har han forsøkt å få deg til å feire jul sammen med det som er igjen av familien, men hvert år sier du nei, og for hva?

SCROOGE:

Jeg vet ikke, Fanny. Jeg vet ikke hvem jeg er lenger.

FANNY:

Så kanskje det er på tide at du begynner å ta vare på de rundt deg. Det finnes folk som trenger deg, Elinora. Du trenger ikke å være helt alene.

FANNY FORSVINNER. FREMTIDENS JULEÅND SLIPPER TUNGE KJETTINGER I GULVET OG BEGYNNER Å SIRKULERE RUNDT SCROOGE.

SCROOGE:

Kjære ånd, la meg leve. Ikke la meg dø i ensomhet. Hør på meg! Jeg er ikke lenger den jeg var. Jeg har forandret meg. Hvorfor ville du vise meg alt dette, hvis det ikke er noe håp? Si at jeg kan forandre fremtiden min, hvis jeg begynner å leve

annerledes. Jeg lover å ære julen og la den vare hele året. Jeg skal leve i fortiden, i nåtiden og i fremtiden. Du kan ikke ha dratt meg gjennom alt dette til ingen nytte. Den lengste natten i mitt liv, og for hva? La meg få leve. Jeg vil ikke dø, jeg vil ikke dø, jeg vil ikke dø.

SCROOGE KOLLAPSER. FREMTIDENS JULEÅND FORSVINNER UT.

Scene 21: Scrooge gir Cratchit lønnsforhøyelse

(Med: Scrooge, folk på gata, Cratchit og Lille Tim)

SOLEN STÅR OPP. I DET FJERNE HØRES JULESANGER, OG SAKTE, MEN SIKKERT VÅKNER BYEN TIL LIV. SCROOGE SITTE FORVIRRET PÅ BAKKEN.

SCROOGE:

Hvilken dag er det i dag?

INGEN SVARER.

SCROOGE:

Hallo! Er det noen som kan høre meg?

FOLK SER RART PÅ SCROOGE, MEN INGEN SVARER. SCROOGE GRIPER TAK I EN TILFELDIG FORBIPASSERENDE.

SCROOGE:

Kan du høre meg?

EN FORBIPASSERENDE:

Ja, vi kan alle høre deg.

SCROOGE:

Du hører meg! Du kan høre meg, ikke sant?

DEN FORBIPASSERENDE RISTER PÅ HODET OG GÅR VIDERE. NOEN UNGER KASTER EN SNØBALL I HODET PÅ SCROOGE. SCROOGE KASTER SNØEN OVER SEG I LYKKE.

SCROOGE:

Jeg har fått livet mitt tilbake. (Til ungene som kastet snøball.) Hvilken dag er det i dag?

UNGENE SER OVERRASKET PÅ SCROOGE.

SCROOGE:

Vet dere hvilken dag det er i dag?

EN AV UNGENE:

Det er julaften.

SCROOGE (til seg selv):
Julaften? Er det sant? Hvilken fantastisk gave. Juleåndene, de må ha gjort alt på bare en natt.

EN AV UNGENE:
Du er rar!

UNGENE KASTER ENDA EN SNØBALL PÅ SCROOGE OG LØPER UT.

SCROOGE:
Det er fantastisk. Jeg kan kjenne snøen, jeg kan lukte julen. Jeg er ikke død. Lille Tim, lever han? Lille Tim, hvor finner jeg ham? Hallo? Er det noen som kan hjelpe meg å finne Lille Tim?

CRATCHIT KOMMER GÅENDE. HAN OPPDAGER SCROOGE, SOM LIGGER PÅ BAKKEN.

CRATCHIT:
Kjære deg. Hvorfor ligger du her?

CRATCHIT HJELPER SCROOGE PÅ BEINA.

SCROOGE:
Hvordan går det med Lille Tim?

CRATCHIT (skeptisk):
Hva mener du?

SCROOGE:
Lille Tim, hvordan går det med ham?

CRATCHIT (forstår ikke spørsmålet):
Nei, det, jeg... jeg vet ikke, hva mener du?

SCROOGE:
Hvordan går det med foten hans?

CRATCHIT:
Det går ikke så bra.

SCROOGE:
Du må tilgi meg!

CRATCHIT:
Tilgi deg?

SCROOGE:
Jeg har vært så slem mot deg.

CRATCHIT:

Jeg vet ikke helt hva jeg skal si...

SCROOGE:

Du skal ikke si noe, bare vær så snill å ta imot denne julegaven fra meg. Den er til deg og Belinda.

SCROOGE GIR CRATCHIT EN BUNKE MED PENGER.

CRATCHIT:

Men...

SCROOGE:

Se på det som etterbetaling av lønn. Og fra og med i morgen skal du ha en lønn som det går an å leve av. Nok til å sende Lille Tim på sykehus. Det lover jeg.

CRATCHIT:

Jeg vet ikke...

SCROOGE (tar frem en julekule):

Og denne er til Lille Tim.

LILLE TIM KOMMER FREM.

LILLE TIM:

Til meg? Tusen takk!

SCROOGE:

Gå nå og feir julen med familien din.

CRATCHIT:

Tusen takk!

CRATCHIT TAR SCROOGE I HÅNDEN FØR HAN LØPER HJEM TIL BELINDA OG LILLE TIM. SCROOGE VANDRER RUNDT I BYEN OG ØVER SEG PÅ Å SI GOD JUL.

SCROOGE:

Gooood jul. God juuuuul! God jul!

Scene 22: Scrooge feirer julen

(Med: Donasjonsfolk, Scrooge, Fred, Emily og gjester)

DONASJONSFOLKENE STÅR PÅ GATEN OG SAMLER INN PENGER.

DONASJONEN (reprise)

Med: Donasjonsfolk

Vi står her med sikte på

Å samle inn penger til de fattige små
Vi vil gi dem varme og mat
I vår ellers så brutale stat

EN FORBIPASSERENDE LEGGER PENGER I BØSSEN.

Noen har jo penger nok
Til å dele med andre uten å få sjokk
Man velger ikke hvor man er født
Så vi må hjelpe, vi er simpelthen nødt.

SCROOGE STILLER SEG OPP VED DEM. DONASJONSFOLKENE SLUTTER Å SYNGE.

SCROOGE:

En gledelig jul til dere alle. Håper innsamlingen i går var vellykket.

EN AV DONASJONSFOLKENE:

Elinora Scrooge?

SCROOGE:

Tillat meg å be om unnskyldning for min oppførsel i går.

SCROOGE LEGGER PENGER I BØSSEN.

SCROOGE:

God jul!

DONASJONSFOLKENE (mumler):

God jul...

DONASJONSFOLKENE SYNGER VIDERE. SCROOGE GÅR TIL FRED OG EMILYS HUS. FRED, EMILY OG GJESTENE FEIRER JUL. DE ER I GANG MED Å PAKKE OPP GAVER NÅR SCROOGE BANKER PÅ. FRED ÅPNER DØRA.

FRED (sjokkert):

Tante Scrooge.

SCROOGE:

Jeg har kommet til julemiddagen. Hvis du fortsatt vil ha meg her?

ALLE GJESTENE KIKKER SJOKKERT PÅ SCROOGE. DET ER STILLE ET ØYEBLIKK.

FRED:

Selvsagt, tante! Du er alltid hjertelig velkommen.

FRED INTRODUSERER SCROOGE FOR ALLE GJESTENE. DE HILSER FORSIKTIG.

FRED:

Skål og en gledelig jul alle sammen!

LA EVENTYRET BEGYNNE (reprise)

Med: Folk på torget

Tenk at det er i kveld det skjer
At snø og engler daler ned
I hvert et hus og hvert et hjem
Blir julestjerner tent

Forventningene bobler opp
Og blodet bruser i min kropp
I dag blir alt gjort klart til fest
La yndlingstiden vår begynne

Nå som julen står for døren
Vil vårt eventyr begynne
Små og store feirer sammen
Denne gledens tid

Pakke pakker, lage mat
Julenissen står parat
Lek med søster og med bror
Mens vi synger høyt i kor:

Glade jul
Hellige jul

Et år når snart sin slutt og da
Er venner alltid godt å ha
For slutten er den beste del
Av året som har gått

Gloria
In excelsis deo

Nå som julen står for døren
Vil vårt eventyr begynne
Små og store feirer sammen
Denne gledens tid

Åpne gaver, det er best
Husk at tanken teller mest
Julestressets beste kur?
Synge sanger i F-dur:

Du grønne, glitrende tre god dag

Nå som julen står for døren

Vil vårt eventyr begynne
Små og store feirer sammen
Denne gledens tid